

ZPRAVODAJ JIHOČESKÝCH BOTANIKŮ

Jihočeská pobočka České botanické společnosti

České Budějovice

Zpráva o činnosti jihočeské pobočky České botanické společnosti v Českých Budějovicích při Jihočeském muzeu za rok 2011

Ve spolupráci s Jihočeským muzeem v Českých Budějovicích uspořádala pobočka tři přednášky a jedno diskusní dopoledne:

- 22. 1. 2011 – Petr Petřík: Databanka flóry České republiky na internetu.
- 19. 2. 2011 – Jan Prančl: Rod *Callitriche* v České republice: neprávem přehlížené vodní rostliny.
- 19. 3. 2011 – Výroční členská schůze jihočeské pobočky České botanické společnosti při Jihočeském muzeu v Českých Budějovicích spojená s přednáškou L. Rektorise: Těžba štěrkopísku a ochrana přírody v CHKO Třeboňsko – jak to jde dohromady?.
- 10. 12. 2011 – Tradiční zhodnocení botanické sezóny 2011 (nové nálezy, literatura atd.). Příprava floristického kurzu Prachatice 2012.

Pro členy, spolupracovníky a příznivce pobočky uspořádala pobočka:

Víkendové exkurze:

- 27. 5. – 29. 5. 2011 – Víkendové setkání hornorakouských a jihočeských botaniků ve Vyšším Brodě. Exkurze byly pořádány jak na území ČR, tak do Rakouska.
- 17. – 19. 6. 2011. – Průzkum vodních rostlin Otavy. Na lodích byla prozkoumána Otava v úseku Sušice – Střelské Hoštice se zaměřením hlavně na rody *Callitriche* a *Batrachium*. Nejvýznamnější nálezy: *C. x agens*, *B. circinatum*, *Lemna gibba* a *Utricularia vulgaris*. Zúčastnilo se 8 lidí.

Ve spolupráci s PŘF JU, Jčm, SCHKO Blanský les pak jednodenní exkurze:

- 17. 4. 2011 – Nerestský lom a okolí, vedl P. Koutecký.
- 30. 4. 2011 – Jarní Volyňsko, vedl F. Kolář.
- 8. 5. 2011 – Malý Kosatín, vedli M. Štech a T. Štechová.
- 21. 5. 2011 – Na vápence ke Strakonickým, vedli R. Paulič a P. Kúr.
- 22. 5. 2011 – Z Netolic do Lhenic za zvonečnickem hlavatým, vedl L. Ekt.
- 11. 6. 2011 – Hledání hruštiček hlavním cílem Hledaček, vedli A. Jírová, J. Doudová, D. Půbal.
- 8. 10. 2011 – Podzim na Strakonických vápencích, vedl R. Paulič.
- 15. 10. 2011 – Na chrpy a zdravínky a k Řežabinci, vedl P. Koutecký.
- 28. 10. 2011 – Na kytky a mechy k rybníku Dvoříště, vedli M. Štech a T. Štechová.
- 5. 11. 2011 – Nejen za kapradí hřebenitou na Borkovická blata, vedl L. Ekt.
- 19. 11. 2011 – Mlhy na blatech, vedl F. Kolář.
- 11. 12. 2011 – Lepší větvičky a sušinky s Hledačkama než sedět doma aneb zimní dendrologicko-botanická exkurze, vedli M. a P. Lepší, A. Jírová.

Další činnost

1. Na jaře bylo vydáno 64. číslo Zpravodaje jihočeských botaniků.
2. Výsledky 17. pokračování cyklu Nálezy zajímavých a nových druhů v květeně jižní části Čech (přispělo 11 členů a spolupracovníků pobočky) byly připraveny k publikaci ve Sborníku Jihočeského muzea v Českých Budějovicích, Přírodní vědy, 2011.
3. V průběhu roku 2011 byla vydána II. verze nálezové databáze jihočeské pobočky ČBS. Více informací je možné se dozvědět na webových stránkách <http://jpcbs.prf.jcu.cz/drupal/>, kde ji lze i stáhnout. Data z této databáze byla poskytnuta J. Danihelkovi a zařazena do Databanky flóry České republiky dostupné na webové adrese <http://florabase.cz/databanka/>.

4. Během roku 2011 probíhala editace aktualizované verze Komentovaného červeného seznamu květeny jižní části Čech.

5. V průběhu roku probíhal průzkum populací vrb *Salix appendiculata* na Šumavě. Druh byl na České straně Šumavy s jistotou potvrzen pouze v karech Černého a Plešného jezera.

6. Od paní Gazdové byl přebrán herbářový materiál po zemřelém prvním předsedovi Jihočeské pobočky ČBS doc. Jaroslavu Gazdovi. Herbářový materiál bude odkoupen do Jihočeského muzea.

Od ústředí pobočka obdržela dotaci 2950,- Kč, která byla použita na převádění materiálů pobočky do elektronické podoby.

K 31. 12. 2011 měla pobočka celkem 98 členů, z toho 62 členů ČBS a 36 spolupracovníků

Činnost pobočky v uplynulém období řídil výbor ve složení:

předseda	– Milan Štech
místopředseda	– Petr Lepší
jednatel	– Martin Lepší
hospodář	– Leoš Lippl
členové	– Josef Albrecht, Jana Janáková, Libor Ekrt, Radim Paulič, Petr Koutecký, David Půbal, Alena Jírová

Zprávu sestavili: M. Štech, M. Lepší a P. Lepší

Zpráva z výroční členské schůze

Dne 24. 3. 2012 proběhla v přednáškovém sále Jihočeského muzea v Českých Budějovicích výroční členská schůze jihočeské pobočky České botanické společnosti. Schůze se zúčastnilo 20 členů a spolupracovníků pobočky a hostů. V úvodu byla Martinem Lepším přednesena zpráva o činnosti pobočky v roce 2011. Následně Milan Štech seznámil přítomné s plánem činnosti na rok 2012. Ten bude především ve znamení přípravy a konání floristického kurzu v Prachaticích. Zúčastnění byli také informováni o stavu zpracování aktualizace Komentovaného červeného seznamu květeny jižní části Čech.

Po diskusi následovala přednáška M. Štecha „Vegetační a floristické poznámky z cesty do Gruzie a zpět“.

Členské příspěvky (30,- Kč) mohou členové a spolupracovníci zasílat na adresu člena výboru pobočky Leoše Lippla: Rudolfovská 509, České Budějovice, 370 01 nebo lze příspěvky zaplatit i na exkurzích a přednáškách.

Rostlina roku 2012 – *Salix appendiculata*

Průzkum šumavských populací vrb *Salix appendiculata* zahájený členy pobočky v roce 2011 bude pokračovat i v letošním roce. Druh byl na české straně Šumavy s jistotou potvrzen pouze v karech Černého a Plešného jezera. Vzhledem k přísné územní ochraně karů není možné naplánovat do těchto lokalit hromadnou exkurzi, rádi bychom ale na podzim uspořádali pobočkovou exkurzi na Modravu a prošli oblast, kde se vyskytují taxonomicky problematické rostliny vykazující některé znaky tohoto druhu. Pravou

S. appendiculata však s největší pravděpodobností neuvidíme. Zájemci o exkurzi mohou kontaktovat M. Štecha (stech@prf.jcu.cz), který jim sdělí aktuální podrobnosti.

Milan Štech

Exkurze

Vzhledem ke konání floristického kurzu v Prachaticích (ve dnech 8.–14. 7.2012) výbor připravil v roce 2012 jen jednodenní exkurze ve spolupráci s dalšími institucemi. Víkendovou exkurzi připravila odbočka pobočky Hledačky. Členové pobočky se také mohou zúčastnit exkurzí v rámci floristického kurzu, kterou pobočka zajišťuje odborně. Přihlášky na celý kurz a jeho organizaci zajišťuje ústředí.

Program exkurzí

Z Hradců do Čakova

Neděle 6.5. Odjezd vlakem směr Č. Krumlov (Nové Údolí) v 8:07 do zastávky Hradce (8:25). Přes Hradce (brdek s *Anthericum ramosum* a *Hierochloë australis* a bažina, mj. *Ophioglossum vulgatum*), Lipí, Kvítkovice a Čakovec do Čakova (rybníky, zachovalé mokré louky, možná obnažená dna). Návrat autobusem z Čakova v 17:46 (v Budějovicích u kolejí 18:09, na nádraží 18:20). Vede P. Koutecký.

Za fascinujícími rostlinami a mechorosty Vrbenských rybníků

Sobota 19.5. Sraz na konečné linky MHD č. 9 v Českém Vrbném po příjezdu spoje v 8:24 (odjezd z nádraží v 8:05, Mariánského náměstí v 8:11). Odtud přes rybníky pravděpodobně do Haklových Dvorů. Vedou M. Štech a T. Štechová.

Na vápence k Hejně a Žichovicům

Sobota 26.5. Odjezd vlakem v 8:01 do Velkých Hydčic (rychlík směr Plzeň, přestup v Horažďovicích-Předměstí na vlak směr Sušice). Sraz na žst. Velké Hydčice po příjezdu vlaku v 9:22. Odtud na vrch Radvanka (*Cephalanthera longifolia*), přes obec Hejná do PR Pučanka (*Clematis recta*) a odtud lesními cestami přes vrch Kozník (*Oxytropis pilosa*) do obce Žichovice. Ze Žichovic jede vlak zpět do ČB v 16:22 nebo v 18:22. Vede R. Paulič.

Prohledávání tůní s Kout'ou a Hledačkama

Úterý 26.6. Odjezd z ČB vlakem v 8:01 do Strakonice (tam sraz účastníků v 8:55), prohledáme Tůně u Hájské (hledány budou hlavně bublinatky a „ježohlav“ čili zepar nejmenší). Koupání v Otavě. Návrat z Modlešovic (14:28, 16:28, 18:28) nebo opět ze Strakonice (jezdí častěji). Vedou P. Koutecký a Hledačky (nově na <http://botanika.prf.jcu.cz/hledacky/index.php>).

Žádost o spolupráci

Poračování v botanickém průzkumu Vyšebrodka

Průzkum volně navazuje na mapování vegetace jihozápadní části přírodního parku Vyšebrodsko zahájené v roce 2011 J. Janákovou a na víkendové exkurze provedené v této oblasti v nedávné době pobočkou. Letos bude pozornost věnovaná jihovýchodní

části přírodního parku (možný je např. výskyt *Botrychium matricariifolium*, *B. lunaria*, *Equisetum pratense*, *Malaxis monophyllos*), v plánu je i ruční kosení lokality *M. monophyllos* u Studánek (snad s přispěním grantu ČSOP). Zájemci o spolupráci jsou vítáni, aktuální podrobnosti sdělí J. Janáková (CHKO Blanský les, Vyšný 59, 381 01, e-mail: jana.janakova@seznam.cz, tel.: 607232374).

Úmrtí významných osobností jihočeské botaniky

Dne 12. 5. 2011 zemřel ve věku 82 let pan ing. Jiří Vokoun. Pan Jiří Vokoun byl od mládí milovníkem přírody. Spolu se svým bratrem MUDr. Václavem Vokounem byli od mládí blízkými přáteli pana Václava Chána, ve kterém vzbudili intenzivní zájem o rostliny. Ing. Jiří Vokoun pracoval jako lesník a dlouhá léta se zabýval typologií lesů. Až do své smrti byl aktivním členem Jihočeské pobočky ČBS.

Milan Štech

Jubilea

V letošním roce se několik našich členů dožívá významného životního jubilea. Výbor jihočeské pobočky ČBS při této příležitosti všem jubilantům děkuje za jejich dosavadní spolupráci při výzkumu jihočeské květeny a přeje jim do dalších let především pevné zdraví a hodně úspěchů nejen v botanické činnosti.

85 let se dožívá příznivec jihočeské pobočky mykolog pan **František Kotlaba**. V letošním roce oslaví nebo již oslavili osmdesátiny pan **Jaromír Sofron** dlouholetý botanik západočeského muzea v Plzni a významná osobnost západočeské botaniky, paní **Anna Skalická** dendroložka a manželka někdejšího odborného garanta práce jihočeské pobočky pražského botanika Vladimíra Skalického, dále pak pan **Bohumír Vaněk**. Pětašedesátin se dožívají paní **Ludmila Vaněčková** a pan **Karel Fischer**.

Je až neuvěřitelné, že i **Vojtěch Žíla**, známý neudržitelný lovec nových druhů ostružiníků a pampelišek a někdejší předseda jihočeské pobočky ČBS se v letošním roce dožije již sedmdesáti let.

Milan Štech

Botanické články publikované v roce 2011 v 51. ročníku Sborníku Jihočeského muzea v Českých Budějovicích, Přírodní vědy

Seznam botanických článků uveřejněných ve Sborníku od roku 1975 do současnosti naleznete na internetových stránkách pobočky (pod záložkou Publikace pobočky).

Krolová M., Čížková H. & Hejzlar J.: Zonace litorálního porostu v zátocce přehradní nádrže Lipno. – 51: 57–72.

Lepší M. & Lepší P. (eds): Nálezy zajímavých a nových druhů v květeně jižní části Čech XVII (*Arctostaphylos uva-ursi*, *Carex pilosa*, *Botrychium matricariifolium*, *Bromus arvensis*, *Eleocharis uniglumis*, *Epipactis palustris*, *Eragrostis pectinacea*, *Gentiana asclepiadea*, *Gentianella praecox* subsp. *bohemica*, *Geranium molle*, *Hypochaeris glabra*, *Orchis mascula*, *Orchis militaris*). – 51: 73–88.

ZPRAVODAJ JIHOČESKÝCH BOTANIKŮ – vydává jihočeská pobočka České botanické společnosti v Českých Budějovicích pouze pro své členy a spolupracovníky. Redakčně připravili Petr Lepší, Milan Štech, Jana Janáková, David Půbal. Počet výtisků 18, distribuováno elektronicky. Květen 2012.